

ZPRÁVA O IMPAKTOVÝCH FAKTORECH ČASOPISŮ VYDÁVANÝCH V ČESKÉ REPUBLICE ZA ROK 2007

RENÉ KIZEK a VOJTĚCH ADAM

Ústav chemie a biochemie, Agronomická fakulta,
Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně,
Zemědělská 1, 613 00 Brno
kizek@sci.muni.cz

Klíčová slova: impaktový faktor, Chemické listy

Jak se určí impaktový faktor?

Již třetím rokem se na stránkách časopisu Chemické listy věnujeme scientometrickým údajům v době vydání impaktových faktorů k danému kalendářnímu roku. Na internetovém portálu databáze ISI Web of Knowledge (<http://apps.isiknowledge.com>) byly zveřejněny impaktové faktory zařazených časopisů za předcházející rok (nyní tedy za rok 2007)¹⁻³. Pouze pro připomenutí uvádíme, jak se impaktový faktor vypočítá. Pro výpočet impaktového faktoru (IF) byly zahrnuty články publikované v roce 2005 a 2006 a za stejné období zaznamenaný počet všech citací. Jeho kalkulace pro rok 2006 byla následující: $IF = \frac{\sum \text{citace}_{2005,2006}}{\sum \text{publikovaných článků}_{2005,2006}}$.

Které časopisy mají nejvyšší impaktové faktory?

Na prvních místech tabulky se objevují tradičně americké časopisy. Velmi zajímavým trendem, který stojí za povšimnutí, je to, že na předních místech žebříčku se objevují, kromě samotného Nature, jeho různé mutace. V roce 2007 byl nejcitovanějším v USA vycházející časopis (lépe asi kniha) s názvem CA-A Cancer Journal for Clinicians, jehož IF je asi nejvyšší v historii databáze (69,026). Již tradičně se na předních příčkách, konkrétně druhé, objevil časopis New England Journal of Medicine s IF 59,589. Pomyslné třetí místo patří ročněnce Annual Review of Immunology s IF 47,981. Časopis Nature se nachází na desátém místě s IF 28,751. Podobně multi-oborově orientovaný časopis Science je na čtrnáctém místě s IF 26,372. Obecně lze vysledovat, že hodnoty impaktových faktorů jednotlivých časopisů mírně narůstají. Tento fakt je způsoben řadou okolností, počínaje dobrou redakční prací editorů a zlepšeným přístupem k publikovaným pracím díky elektronizaci databázi a iniciativou autorů otevřených článků (Open Access).

Časopisy vydávané a zařazené do databáze ISI v ČR

Česká republika je pro rok 2007 v databázi zastoupena 23 odbornými časopisy z různých oborů výzkumu (tab. I). Na počátku roku 2008 byly do databáze ISI znovu zařazeny časopisy Listy cukrovarnické a řepašské a Plant Soil and Environment, jejichž aktuální hodnota IF je zatím nula. Nynější počet ISI indexovaných časopisů vydávaných v České republice není rozhodně konečný a do dalších let by měl narůstat.

Stejně jako loni přesáhly čtyři časopisy hranici IF 1, a to Preslia, Physiological Research, Folia Geobotanica a Folia Parasitologica. Ovšem je třeba zmínit, že hodnoty jejich impaktových faktorů se spíše snížily. Jako příklad lze uvést Physiological Research, který zaznamenal pokles IF o 0,5. V celkovém součtu poklesl u výše zmíněných časopisů IF z 6,919 (2006) na 5,702 (2007).

Chemické vědy jsou v databázi stále zastoupeny časopisem Collection of Czechoslovak Chemical Communication a Chemickými listy. Impaktový faktor časopisu Collection of Czechoslovak Chemical Communication je letos přibližně stejný jako v minulém hodnoceném období a dosáhl hodnoty 0,879 (tab. I).

Chemické listy

V Chemických listech bylo za období 2005-2006 publikováno 202 odborných článků, což je přibližně stejný počet jako v minulém období 2004-2005. Uveřejněné články byly citovány v ISI indexovaných časopisech 138×. To vedlo k nárůstu počtu celkových citací časopisu asi o 38 % v porovnání s předešlým obdobím⁵. IF Chemických listů tak poprvé ve své historii přestoupil již dříve diskutovanou hranici 0,5 a dosáhl pro rok 2007 hodnoty 0,683. V porovnání s předchozím rokem byl zaznamenán nárůst IF téměř o 60 % (cit.⁴). Trend ve vývoji IF Chemických listů lze nalézt na jejich webové stránce⁵.

Kdo citoval Chemické listy?

Podle databáze Web of Science to v první řadě byly samotné Chemické listy. To je ale u většiny „malých časopisů“ běžný jev. Následně ve výčtu nalezneme Electroanalysis, Sensors, Chemia Analytica, Journal of Chromatography A, Acta Chimica Slovenica, Analytical and Bioanalytical Chemistry.

Dalším zajímavým ukazatelem publikací v Chemických listech je, jaké jiné časopisy jsou zde nejvíce citovány. Nejcitovanějšími jsou Journal of Chromato-

Tabulka I

Seznam impaktovaných časopisů vydávaných v České republice, které jsou zařazeny v databázi Web of Science

Název časopisu	Obor	Celkový počet citací 2005/2006	Počet článků (2007)	IF
Preslia	Rostlinná věda	335	23	2,064
Physiological Research	Fyziologie	1445	132	1,505
Folia Geobotanica	Rostlinná věda	574	26	1,133
Folia Parasitologica	Parazitologie	750	39	1,000
Folia Microbiologica	Mikrobiologie	922	89	0,989
Photosyntetica	Rostlinná věda	1291	96	0,976
Collection of Czechoslovak Chemical Communication	Chemie	2600	118	0,879
European Journal of Entomology	Entomologie	781	95	0,734
Studia Geophysica and Geodetica	Geochemia a geofyzika	370	95	0,733
Acta Veterinaria Brno	Veterinární věda	425	98	0,687
Chemické Listy ^a	Chemie	469	108	0,683
Veterinární Medicína	Veterinární věda	335	67	0,645
Czech Journal of Animal Science	Zemědělství	276	63	0,633
Folia Biologica	Biologie	244	32	0,596
Acta Virologica	Virologie	515	25	0,560
Kybernetika	Počítačová věda	329	68	0,552
Ceramics-Silikaty	Materiálová věda	137	37	0,488
Czech Journal of Food Science	Potravinářství	190	38	0,488
Czechoslovak Journal of Physics	Fyzika	1225	0	0,423
Folia Zoologica	Zoologie	445	47	0,376
Neural Network World	Počítačová věda	113	44	0,280
Czechoslovak Mathematical Journal	Matematika	515	87	0,155
Česká a Slovenská Neurologie a Neurochirurgie ^a	Neurovědy	24	15	0,037

^a Tyto časopisy jsou publikovány především v češtině a slovenštině, ostatní výhradně v angličtině.

graphy A, Analytica Chimica Acta a Analytical Chemistry. Z tohoto výčtu plyne, že proti předešlému období nedošlo k významnému změně. Pět nejcitovanějších prací⁶⁻¹⁰ v Chemických listech za rok 2005/6 celkově přispělo 38 citacemi do celkového součtu 138 citací.

Jak byly citovány práce v Chemických listech v roce 2007?

V roce 2007 byly nejvíce citovány práce zaměřené na využití elektrochemických technik v analýze biologických sloučenin a toxických látek. Časopisu neunikl trend spojený s novými materiály na podkladě nanotechnologií. Celá skupina prací se zaměřila na monitorování a chemickou analýzu potravin, biologicky aktivních látek a látek kontaminujících životní prostředí.

minujících životní prostředí. Dále byly citovány práce, které se zaměřují na farmaceutické aplikace¹¹⁻²².

Kdo nejvíce přispíval do Chemických listů v roce 2007?

Jako zajímavost oproti minulým letům uvádíme „malý průzkum“, která pracoviště přispívají do Chemických listů nejvíce. Do „průzkumu“ jsme zahrnuli pouze příspěvky ve dvou kategoriích, a to referáty a původní vědecké práce (rubrika LPP). Z celkového počtu 108 příspěvků jich 80 napsali čeští autoři a 28 slovenští autoři. Jednoznačným vítězem mezi institucemi se stala Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. Tématicky mají publikace vzniklé na tomto pracovišti velmi široký záběr,

pro příklad uvádíme práce zabývající se biofarmaceutikou²³, modifikovanými nanočásticemi²⁴ anebo moderními stacionárními fázemi pro kapalinovou chromatografii²⁵.

Výhledy do dalších let?

Zveřejněný Immediacy Index časopisu Chemické listy pro rok 2007 je (15/108) 0,139. Toto číslo je tzv. předzvěstí IF, protože vyjadřuje počet citací článků publikovaných v daném roce (15) dělený počtem všech článků v daném roce vyšších (108). Znamená to tedy, že čím vyšší tento Index je, tím lépe pro budoucí IF. Hodnota Indexu Chemických listů tedy naznačuje, že při zachování výborné redakční práce bude možné hodnotu IF Chemických listů udržet na současné výši. Je samozřejmě otázkou, zda-li IF Chemických listů může ještě růst a pokud ano, tak až k jaké hranici. V této souvislosti jsou samozřejmě hlavním omezením publikační jazyky, tedy čeština, popř. slovenština. Je proto důležité věnovat zvýšenou pozornost anglickým abstraktům. Možnosti, jak měnit tvář Chemických listů, jsou v rukou nejen editorů, ale především čtenářů a hlavně autorů.

LITERATURA

- Kizek R.: Chem. Listy 99, 615 (2005).
- Kizek R., Adam V.: Chem. Listy 100, 290 (2006).
- Kizek R., Adam V.: Lis. Cukrov. Repar. 123, 25 (2007).
- Kizek R.: Chem. Listy 100, 542 (2006).
- <http://www.chemicke-listy.cz/common/if.html>, staženo 20.7.2008.
- Adam V., Petřelová J., Potešil D., Lubal P., Zehnálek J., Sures B., Kizek R.: Chem. Listy 99, 353 (2005).
- Čopíková J., Lapčík O., Uher M., Moravcová J., Drašar P.: Chem. Listy 100, 778 (2006).
- Víteček J., Adam V., Petřek J., Babula P., Novotná P., Kizek R., Havel L.: Chem. Listy 99, 496 (2005).
- Zdařilová A., Malíková J., Dvořák Z., Ulrichová J., Šimánek V.: Chem. Listy 100, 30 (2006).
- Švancara I., Vytřas K.: Chem. Listy 100, 90 (2006).
- Zítka O., Stejskal K., Kleckerová A., Adam V., Beklová M., Horna A., Šupálková V., Havel L., Kizek R.: Chem. Listy 101, 225 (2007).
- Daňhel A., Pecková K., Čížek K., Berek J., Zima J., Yosypchuk B., Navrátil T.: Chem. Listy 101, 144 (2007).
- Zukal A.: Chem. Listy 101, 208 (2007).
- Lapčík O., Čopíková J., Uher M., Moravcová J., Drašar P.: Chem. Listy 101, 44 (2007).
- Opletal L., Čopíková J., Uher M., Lapčík O., Moravcová J., Drašar P.: Chem. Listy 101, 895 (2007).
- Jesenák K.: Chem. Listy 101, 657 (2007).
- Mikulajová A., Takácsová M., Alexy P., Brindzová L.: Chem. Listy 101, 563 (2007).
- Šulc M., Lachman J., Hamouz K., Orsák M., Dvořák P., Horáčková V.: Chem. Listy 101, 584 (2007).
- Tesařík B.: Chem. Listy 101, 612 (2007).
- Houserová P., Matějíček D., Kubáň V., Pavlíčková J., Komárek J.: Chem. Listy 101, 495 (2007).
- Žemberyová M., Chromá O., Shearman A., Hagarová I.: Chem. Listy 101, 303 (2007).
- Kratochvíl B.: Chem. Listy 101, 3 (2007).
- Chrastilová Z., Macková M., Šotola J., Král V.: Chem. Listy 101, 25 (2007).
- Řezanka P., Záruba K., Král V.: Chem. Listy 101, 881 (2007).
- Sýkora D., Tesařová E., Vosmanská M., Zvolánková M.: Chem. Listy 101, 190 (2007).

R. Kizek and V. Adam (*Department of Chemistry and Biochemistry, Faculty of Agronomy, Mendel University of Agriculture and Forestry, Brno, Czech Republic*): **Impact Factors of the Journals Published in the Czech Republic in 2007**

Thomson Reuters Corporation presents new impact factors (IF) of the ISI-indexed journals in 2007. The Czech Republic is represented by twenty-three scientific journals from various branches of science in the Web of Science database. The article reports on trends in IFs of the journals. Great attention is paid to Chemické Listy. Its impact factor was 0.683 in 2007, which is by almost 60 % higher than in the preceding year. 202 articles and reviews have been published in Chemické Listy in 2005/2006 and approximately the same number of papers as in 2004/2005. The papers have been cited 138 times, which represents an increase of more than 38 % compared with the preceding biennium.